

① Vjerojatnost [formalna definicija]

1.1 Wood

Primjeri "vjerojatnosnih" tvrdnji:

- vjerojatnost da će simetričan novčić pokazati pismo je $\frac{1}{2}$ $\rightarrow$ klasična vjerojatnost (simetrija)
- — || — nesimetričan — || —
— || — je 0.61 $\rightarrow$ asimptotski pristup
(zakon velikih brojeva)
- vjerojatnost da postoji život izvan zemlje je 20% $\rightarrow$ subjektivna vjerojatnost

Ovaj kolegij $\rightarrow$ precizna matematička teorija o vjerojatnosti koja [dakle, ne filozofija]

- je u skladu s našom intuicijom u jednostavnim primjerima (npr. simetrija), ali
- nam daje odgovore i kada nemamo dobru intuiciju, te
- je važan element u drugim matematičkim disciplinama, prije svega u statistici.

Primjeri "paradoksa":

- Lako pozitivni testovi

Ujjetka bolest pogađa 1 u sredih 100 000 osoba. Test koji imate se čini približno pouzdani:

- ako imate bolest $\rightarrow$ test u 95% slučajeva P
- ako nemate bolest $\rightarrow$ $\rightarrow$ $\left| \right|$ 0.5% $\left| \right|$ (keris P)

Test je pokazao da imate bolest, kolika je vjerojatnost da je zaista imate?

$\rightarrow$ 0.2% !?

ujjetna vjerojatnost i Bayesova formula

- Problem tendencija

U grupi od 23 slučajno odabranih ljudi, kolika je vjerojatnost da su barem dvoje rođeni na isti dan u godini?

$\rightarrow$ 50.7%

U grupi od 70 ljudi?

$\rightarrow$ 99.9% !?

($\binom{23}{2}$; $\binom{70}{2}$ su jako veliki)

• Monty Hall problem

Imate izbor od 3 vrata — za jedno je Ferrari, a za ostalih su krave. Izabrali ste prvo vrata, a nakon toga je voditelj otvorio jedno vrata i iz njega je bila krava. Voditelj vam mudi da ponovo birate vrata. Trebate li promijeniti prvotni izbor?

→ Ovini o tome me koji je način voditelj donio odluku da otvori 3. vrata

→ najčešće pretpostavka:

- ne znate za koji se vrata nalazi auto,
- voditelj uvijek otvara vrata za koja je krava, a ako ima 2 izbora, izabire jedno slučajno.

⇒ vjerojatnost da je auto iz 2. vrata je $\frac{2}{3}$, dakle trebate promijeniti izbor.